

P á l y a m ű



**Az Országos Bírósági Hivatal Elnöke által 301.E/2020. OBHE. számú határozatával a
Miskolci Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma Kollégiumvezetői állásának pályázati
kiírására**

Készítette:

dr. Varju László

Miskolci Törvényszéki bíró

Tartalomjegyzék

I.	Bevezetés:	3
II.	Szabályozási környezet	5
III.	A Miskolci Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma helyzetének bemutatása	8
3.1.	Emberi erőforrás	8
3.2.	Tárgyi erőforrás, gazdálkodás	8
3.3.	Mennyiségi mutatók	9
3.4.	Időszerűségi mutatók	10
3.5.	Minőségi mutatók	10
IV.	A Miskolci Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma előtt álló kihívások	11
V.	Elképzelések	12
5.1.	Személyi összetétel	12
5.2.	Szakmai színvonal fejlesztése, a jogegység előmozdítása	13
5.3.	Képzés	15
5.4.	Időszerűség	16
5.5.	Kollégiumi ülések	17
5.6.	Emberi kapcsolatok	17
5.7.	Együttműködés a többi hivatásrenddel	17
VI.	Zárszó	18
	Önéletrajz	19

I. Bevezetés:

Magyarország Alaptörvénye B) cikk (1) bekezdése értelmében Magyarország független, demokratikus jogállam.

A XXV. cikk (1) bekezdése szerint a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. A legfőbb bírósági szerv a Kúria.

Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint a bíróság dönt büntetőügyben, magánjogi jogvitában, a közigazgatási határozatok törvényességeiről, az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről, a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról, és törvényben meghatározott egyéb ügyben.

A jogszabályi környezet egyértelművé teszi, hogy a magyar jogrendszer két nagy jogterületre osztható: magánjog és közjog.

Míg a magánjogi jogviszonyokra – általában – jellemző: a magánfelek részvétele, a mellérendeltség és a diszpozitivitás, addig a közjogi jogviszonyokra: az alá-, fölérendeltség, a kógencia, illetve az, hogy a jogviszony egyik alanya az állam.

Ez utóbbi jogterület tehát az a környezet, ahol az állam, mint a közérdeket képviselő fél a magánérdekkel ütközik, mely már önmagában érdekessé teszi a jogviszonyokat, illetve a jogvitákat.

Az ember élete át- és át van szöve közjogi szabályozással, ezáltal elkerülhetetlen, hogy közjogi jogviszony részesévé váljon. Ugyanakkor demokratikus jogállamban alapvető követelmény, hogy a közigazgatási tevékenység bírói kontroll alatt álljon. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CXLI. törvény (továbbiakban. Bszi.) 21.§ (6) bekezdése értelmében ezt a kontrollt a törvényszékeken működő közigazgatási kollégiumok végzik.

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (továbbiakban: Kp.) 4. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási jogvita tárgya a közigazgatási szerv közigazgatási jog által szabályozott, az azzal érintett jogalany jogi helyzetének megváltoztatására irányuló vagy azt

eredményező (3) bekezdés szerinti cselekménynek, vagy a cselekmény elmulasztásának (továbbiakban együtt: közigazgatási tevékenység) jogszerűsége.

A Kp. 4. § (3) bekezdése szerint közigazgatási cselekmény

- a) az egyedi döntés
- b) ...
- c) az egyedi ügyben alkalmazandó – jogalkotásról szóló törvény hatálya alá nem tartozó – általános hatályú rendelkezés,
- d) a közigazgatási szerződés.

A fentiekből látható, hogy a közigazgatási jogvita az emberek életét, jogi helyzetét közvetlenül érintő, befolyásoló vagy annak megváltoztatására irányuló, közérdeken alapuló közigazgatási cselekmény.

A bíróság feladata pedig a Kp. 2. § (1) bekezdése alapján az, hogy eljárásával a közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben – erre irányuló meghatározott kérelem esetén – hatékony jogvédelmet biztosítson.

A fentiek – álláspontom szerint – egyértelműen alátámasztják, hogy a bíróságok és az eljáró bírók oldaláról komoly szakmai kihívást jelent, és képez a közigazgatási jogvita elbírálása, ahol tehát a közérdek és a magánérdek ütközik.

A közigazgatási bíróságok és bíráskodás elhelyezése és megítélése szempontjából kiemelendő, hogy a Kp. szélesre tárta a jogkereső közönség előtt az igényérvényesítés lehetőségét, hiszen ma már nem csak un. aktus-felülvizsgálatra van mód és lehetőség, hanem egyszerűsített per keretében a végzések is felülvizsgálhatók; mulasztási perek; jogszabályban rögzített kötelezettségek elmulasztása kérhető számon; marasztalási per; köztestületi felügyeleti per; önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló, valamint a helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettségének elmulasztása miatti per kezdeményezhető.

Ha csak abból a becslésből indulunk ki, mely szerint mintegy kettőezer különböző területen születnek határozatok, és ehhez hozzávesszük a népességi adatokat, könnyen belátható, hogy bírósági felülvizsgálat nélkül nem beszélhetnénk jogállamról. A bíróság biztosítja, hogy az

Állam és rajta keresztül a közigazgatás sem a törvények ellenében, sem megfelelő törvényes alap nélkül ne avatkozhasson bele a magánszférába.

Mindezeken túl pedig nem hagyható figyelmen kívül az állandó változás, mint folyamatosan jelen lévő tényező, melyre kiváló példa a közszolgálati perek megjelenése a közigazgatási bíróságokon, mely újabbnál-újabb jogterületek joganyagának elsajátítására sarkallja és kötelezi az eljáró bírót.

Mindezek alapján leszögezhető, hogy a közigazgatási ügyszakban eljáró bírók komoly, fajsúlyos, és jelentős számú jogvitákban járnak el, amelynek során alapjogi ismereteken túl, szerteágazó ágazati jogszabályokban is jártasnak kell lenni, és mindezt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján ésszerű határidőn belül kell elbírálniuk.

Álláspontom szerint a jogalkotó érzekelte eme jogterület fentiekben megjelenő összetettségét és specialitásait, amikor a bírósági szervezetrendszeren belül önálló kollégiumként állította fel a Miskolci Törvényszék közigazgatási kollégiumát 2020. április 01. napjával.

II. Szabályozási környezet

A Bszi. 154. § (1) bekezdése szerint a kollégium meghatározott ügyszakba beosztott bírák testülete, amelyet a kollégiumvezető vezet.

A (2) bekezdés szerint a Kúria Kollégiumának tagja a Kúria bírái és az Ítéltáblák, illetve a Kúriai Közigazgatási Kollégium esetén a törvényszékek azonos kollégiumának vezetői.

Az (5) bekezdés szerint a törvényszéken a kollégium tagjai, a (6) bekezdésben foglalt kivétellel a törvényszék bírái, továbbá – a közigazgatás és önálló munkaügyi kollégium kivételével – általuk a törvényszék területén működő járásbíróságok bírái közül 6 évre választott bírák.

A (6) bekezdés szerint, ahol önálló munkaügyi kollégium működik, e kollégium tagjai a törvényszék munkaügyi bírónak kijelölt bírái, a törvényszék közigazgatási kollégiumának tagjai, a törvényszék közigazgatási bírónak kijelölt bírái.

A 155. § szerint a kollégium

- a) véleményt nyilvánít – a járásbíróági állásra benyújtott pályázat kivételével – a bírósági álláspályázatokról,
- b) részt vesz a bírók szakmai tevékenységének értékelésében,
- c) véleményezi az ügyelosztási tervet,
- d) véleményt nyilvánít a 131. § c) pontjában meghatározott vezetői álláspályázatokról és kezdeményezheti a bírósági vezető bírósági vezetői vizsgálatának elrendelését vagy felmentését, és
- e) ellátja a törvény által meghatározott egyéb feladatokat.

A kollégiumvezető a Bszi. 118. § (1) bekezdés c) pontja szerinti bírósági vezető, akinek fő feladatait a Bszi. 124. § (1) bekezdése határozza meg.

E szerint a kollégiumvezető

- a) szervezi a kollégium munkáját,
- b) évente beszámol a kollégiumnak
 - b,a) a pályázatához csatolt pályaművében szereplő – adott időszakra vonatkozó tervek megvalósulásáról,
 - b,b) a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről, és
- c) ellátja a jogszabály, az OBH Elnökének szabályzata vagy az OBH Elnökének határozata, továbbá a bírósági szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (IX.30.) OBH utasítás 28. § (2) bekezdése szerint:

- évente beszámol a kollégiumnak a pályázatához csatolt pályaműben szereplő tervek megvalósulásáról, a megelőző naptári évben kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről;
- a kollégiumvezetői tevékenységről beszámol a törvényszék elnökének;
- az egységes jogalkalmazási gyakorlat elősegítése érdekében figyelemmel kíséri és elemzi a bírák, a felülvizsgálati másodfokú vagy vizsgálati ügyeket tárgyaló tanácsok ítélkezési tevékenységét;
- összegyűjti és elemzi szükség esetén a kollégium elé terjesztve a vitás jogalkalmazási kérdéseket;

- összehívja a kollégium ülését és a napirendhez kapcsolódó előterjesztés előkészítéséről gondoskodik;
- ellenőrzi a kollégiumon belül az eljárási határidők és ügyviteli szabályok megtartását, ennek érdekében betekint az eljáró bíró vagy a tanácselnök által a Bűsz. előírásai szerint vezetett nyilvántartásba;
- ellátja a jogegységi eljárással összefüggő, a Bszi. 26. § (3) bekezdése szerinti feladatokat, az elvi határozatokat (elvi döntéseket) visszarendszerezi, elemzi;
- ellátja a bírósági titkárok, a bírósági fogalmazók, a bírósági ügyintézők és az egyéb igazságügyi alkalmazottak képzésének szakmai irányítását, felügyeletét;
- közreműködik a bírák ítélkező tevékenységének vizsgálatában, a bírák munkájának értékelésében;
- a közérdekű bejelentések és panaszügyek intézésében részt vesz;
- javaslatot tesz – a szolgálati út betartásával – a jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében a Kúria kollégiumvezetőjének a jogegységi eljárás indítványozására;
- ellátja azokat a feladatokat, amelyeket a Bszi., egyéb jogszabály, az OBH Elnökének szabályzata, határozata, intézkedése, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzat a hatáskörébe utal;
- előterjeszti – a szolgálati út betartásával – az ítélkezést segítő támogató központi intézkedést igénylő javaslatát, különösen a képzés, a jogszabályalkotás, szabályzatalkotás, módosítás körében;
- javaslatot tesz fegyelmi kártérítési eljárás kezdeményezésére, megindítására;
- ellátja a bírósági határozatok anonimizálásával és közzétételével kapcsolatban a bíróságokra háruló feladatok végrehajtásáról szóló OBH utasításban számára meghatározott feladatokat.

Álláspontom szerint a I. és II. pont együttes értelmezésével látható igazán, milyen hatalmas szakmai és igazgatási feladat, egyben kihívás is – egyszerre - a pályázatommal elnyerni szándékozott vezetői poszt.

A szakmai és igazgatási feladatokat azonban nem lehet szétválasztani. A közigazgatásban és az ítélkezési gyakorlatban folyamatosan jelentkező változásokat közvetlenül – érdemi tárgyalások útján – figyelemmel kell követni, és hatékony válaszokat kell adni rájuk, csak így teljesíthetők az Alaptörvényben megfogalmazott, és általam korábban idézett kötelezettségek.

A fent kifejtettekből könnyen belátható, hogy ezt a feladatot csapatban kell és lehet megfelelően ellátni.

A kollégium tagjai, illetve az itt szolgálatot teljesítő igazságügyi alkalmazottak nélkül ez megvalósíthatatlan lenne. A vezető ajtájának mindig nyitva kell, hogy álljon a bírók, illetve az igazságügyi alkalmazottak előtt, és a felmerülő kérdések, problémák megoldása során a munkahelyi érdek és kölcsönös tisztelet talaján támogató, ösztönző, nyugodt légkört kell biztosítani.

III. A Miskolci Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma helyzetének bemutatása

3.1.Emberi erőforrás

A Miskolci Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma, mint igazgatási szervezeti egység 9 fő – melyből 1 fő tartósan távol van - bíróból áll, hozzájuk kapcsolódnak a kollégium, mint szakmai testület munkájába kijelölés alapján eljáró bírók. Ugyanakkor nem feledkezhetünk meg továbbá a 18 főből álló igazságügyi alkalmazottakról sem.

A bírók korfája széles spektrumon mozog, mint ahogy a tényleges bírói szolgálati idő is. Vannak az idősebb, tapasztaltabb bírók, illetve a kezdő, ámde annál ambiciózusabb és lelkesebb kollegák. Így elmondható, hogy jelenleg egy harmonikus egyensúly tapasztalható a lendület és a szakmai elhivatottság, megfontoltság között. Ez azonban egy pillanatfelvétel, hiszen nagy változások előtt állunk e területen, melyet az elképzeléseim között fogok részletezni és kifejteni.

3.2.Tárgyi erőforrás, gazdálkodás

A jelen állapot - álláspontom szerint - megfelelő a magas színvonalú ítélkezés megtartására és továbbfejlesztésére, hiszen mind a bírók, mind pedig az igazságügyi alkalmazottak modern és kényelmes szobákban tudják végezni munkájukat.

Az ítélkezés nélkülözhetetlen és legfontosabb színtere, a tárgyalóterem vonatkozásában az állapítható meg, hogy darab számra és állapotra jelenleg elégséges, és ún. végpontokkal is

rendelkezünk. Ugyanakkor a várható változások okán további fejlesztésre lesz majd szüksége a Kollégiumnak, mind elhelyezés, mind informatikai eszközállomány tekintetében.

Kiemelt jelentősége van a mai felgyorsult és digitalizált világban az eszközállomány és ezen belül is a számítástechnikai eszközök meglétének és fejlettségének. Valamennyi bíró rendelkezik számítógéppel és otthon használható mobil eszközzel is. Ezek jelentőségére különös hangsúllyal mutatott rá a vészhelyzet, így az ezen időszakban nyert tapasztalatok alapján kijelenthető, hogy a digitalizációban rejlő lehetőségeket csak akkor lehet teljeskörűen az ítélkezési tevékenységre fordítani, amennyiben a programok, nyilvántartások elérése, használata biztosított. Ennek megfelelően kiemelt feladatként jelentkezik a számítástechnikai eszközállomány korszerűségének a fenntartása, ápolása.

3.3.Mennyiségi mutatók

Az Észak-magyarországi Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium 2018-2019. közötti időszakban érkezett közigazgatási ügyek számának alakulása.

	2018.		2019.	
	peres	nem peres	peres	nem peres
Miskolc	965	137	1092	140
Eger	165	15	106	10

Az Észak-magyarországi Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium 2018-2019. közötti időszakban befejezett közigazgatási ügyeinek alakulása:

	2018.		2019.	
	peres	nem peres	peres	nem peres
Miskolc	899	147	1064	137
Eger	174	19	127	10

A folyamatban maradt közigazgatási ügyek alakulása:

	2018.		2019.	
	peres	nem peres	peres	nem peres

Miskolc	312	0	340	3
Eger	45	0	24	0

3.4.Időszerúségi mutatók

KMB		0-3 hó	3-6 hó	6-12 hó	1-2 év	2-3 év	3-5 hó	5 év felett	Összesen
Miskolc	2018.	501	216	126	46	9	1		899
	2019.	580	289	140	46	7	2	0	1064
Eger	2018.	96	46	27	5	0	0	0	174
	2019.	64	35	17	9	0	2	0	127

Folyamatban maradt peres ügyek pertartama 2018-2019. közötti időszakban

KMB		0-3 hó	3-6 hó	6-12 hó	1-2 év	2-3 év	3-5 hó	5 év felett	Összesen
Miskolc	2018.	148	87	57	16	3	1	0	312
	2019.	176	80	64	16	0	3	1	1064
Eger	2018.	29	3	3	8	0	2	0	45
	2019.	14	5	5	0	0	0	0	24

3.5.Minőségi mutatók

Felülvizsgálati határozatok megoszlása 2018-2019.

Törvényszékek		Hatályában fenntartó	Megváltoztató	Hatályon kívül helyező	Egyéb	Összesen
Miskolc	2018.	57	0	9	38	104
	2019.	35	10	3	53	133
Eger	2018.	17	0	5	11	33
	2019.	6	0	3	5	14

A fenti adatok álláspontom szerint alátámasztják a Miskolci Törvényszéken működő Közigazgatási Kollégium ügyérkezési adatainak növekedését, továbbá a minőségi ítélezés megtartását, mely azt tanúsítja, hogy a bírók eleget tesznek az Alaptörvényi kötelezettségüknek.

Fontos kiemelni 2020. március 1. napjától a közigazgatási szervezetrendszerben egyfokúsítás zajlott, melynek már jelentkezik a hatásai, hiszen a 2020. április 1. napjával megalakult Miskolci Törvényszéken, az elmúlt 4,5 hónapban. 2020. április 1. és 2020. augusztus 25. napjai között 1 234 db új peres ügy érkezett, ami szintén a növekvő ügyérkezést támasztja alá.

IV. A Miskolci Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma előtt álló kihívások

A kollégiumot rövid és középtávon jelentős, érzékeny változások fogják érni a személyi összetételben, hiszen két nagytudású, nagyra becsült, kimagasló szakmai tudással rendelkező bíró, tanácselnökök hagyják majd el a köteléket: nyugdíjazás, illetve a kúriai kinevezés okán. Könnyen belátható, hogy rövid időn belül 2 tanácselnök kiesése komoly kihívás elé fogja állítani a Kollégiumot. Egyrészt megfelelően felkészült, tapasztalt, és motivált tanácselnökök kinevezésére kell, hogy sor kerüljön az ítélezés színvonalának megőrzése érdekében, másrészt indokoltá tesz új bírói álláshelyek kiírását is. A reményeink szerint kinevezést elnyerő új bírók közigazgatási jogi ítélezés szempontjából kezdőknek fognak minősülni, akár a szervezeten belülről, akár kívülről érkeznek is.

Ehhez párosul az előző részben jelzett, levezetett és kimutatott ügyszámnövekedés is, amely már önmagában is többletterhet jelent a bírák számára.

Kihívásként értékelem és jelölöm meg ezen túlmenően a Kp. szabályanyaga mentén az ún. egyesbíró és tanácsos ügyek megoszlását, hiszen a Közigazgatási Kollégiumban nem csak tanácsos ügyek kerülnek elintézésre, mint felülvizsgálati fórum, hanem jelentős mennyiségű egyesbíró ügy intézését is meg kell oldani.

Ez pedig jelentős többletterhet jelent az eljáró bírók részére, hiszen a bírók a tanácsos ügyek intézése során kötelezően megtartandó előkészítő tanácsüléseket folytatnak, mely a Kp.-ban megjelenő perkoncentráció miatt quasi tárgyalásnak felel meg. A tanácsos ügyek intézése a tanácselnökök részéről a belső ügyteher-arányosítás megoldása mellett, a kurrenciális ügyintézés terhét is jelenti. A tanácstagok számára pedig fokozott figyelmet, együttműködési készséget mind az ügyek megoldása, mind pedig az egyesbírók ügyeinek kitűzése, összehangolása során.

A Kp. 77.§. (1) bekezdése szerint, ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz. Szigorúan igazgatási szempontból megközelítve a jogszabály lehetőséget biztosít a tárgylóterem használatának mellőzésére, mely álláspontom szerint nincs kihasználva, ennek megfelelően érdekelté kell tenni az eljáró bírókat ezen jogintézmény alkalmazásában.

V. Elképzelések

5.1.Személyi összetétel

A fent említett személyi változások álláspontom szerint elkerülhetetlenné teszik – különös tekintettel a Kp. 8. § (1) bekezdésében megjelölt fő szabályra – tanácselnökök kinevezését, melynek megvalósításáért mindent el kívánok követni.

Álláspontom szerint a legideálisabb környezet, helyzet az lenne, amennyiben legalább három teljes tanács működhetne a kollégium kebelében. Ebben az esetben álláspontom szerint megvalósítható lenne olyan tanács, amelynek tagjai csak és kizárólag tanácsos ügyeket bírálnak el, megkönnyítve ezáltal a saját, illetve a tanács és más kollégiumi tagok munkáját, és egyúttal – a tanács összetételének meghatározása útján – egy megfelelő eszköz is lenne arra, hogy a kevesebb tapasztalattal rendelkező bírók tanuljanak a nagyobb tudással rendelkező tanácselnököktől.

E körben ki kell emelni ugyanakkor azt, hogy változatlanul fenn kell tartani azt a kialakult gyakorlatot, mely szerint minden bíró egyúttal tanács tagja is legyen.

A 3. tanács mellett felhozható érv a specializálódás, mely jelenleg nem magvalósítható a kollégium létszámának alacsony számára tekintettel.

Az esetlegesen felálló harmadik tanács pedig a tárgyalóterem igényt is maga után vonja, amelyet a leendő törvényszéki elnökkel karöltve kell megoldani.

A tanácselnökök személyében bekövetkezett változás maga után kell, hogy vonja új, a közigazgatási ítélkezés szempontjából kezdő bírók kinevezését, mely a pályázatom elején felvázolt szerteágazóság, és sajátos gondolkodási metódus miatt szintén komoly feladatot ró majd a kollégiumvezetőre.

A személyi változások, a várható kinevezésre kerülő új közigazgatási bírák, a közigazgatásban állandóan jelen lévő folyamatos változás és ágazati joganyag változása elkerülhetetlenné teszi a szakmai színvonal biztosítása érdekében, hogy a kollégiumvezető is érdemben tárgyaljon, hiszen a legjobb információ a közvetlen tapasztalatokon nyugvó információ.

A nagyfokú leterheltség által okozott kihívások nagymértékben csökkenthetők, ha az eljáró bíró az ügy érdemével tud foglalkozni és nem adminisztratív ügyintézéssel tölti munkaidejét. Ennek során kiemelt jelentősége van a döntéselőkészítésnek, határozatszerkesztésnek, melyben a jól felkészült titkár, fogalmazó és bírósági ügyintéző vonható be.

Álláspontom szerint minden tárgyaló tanács mellé szükséges ennek megfelelően ügyintéző és bírósági titkár, akik az általuk nyújtott segítséggel egyúttal szakmai fejlődésüket is segítik.

5.2. Szakmai színvonal fejlesztése, a jogegység előmozdítása

A közigazgatási bíráskodás egyik legnehezebb kérdésköre a jogegység biztosítása, hiszen ebben a témakörben csúcsosodik ki az, hogy a jogvita eldöntése során biztosítani kell az egyéni jogvédelem mellett a közérdeket is, amely magába foglalja a közigazgatás folyamatos, stabil, zökkenőmentes működését is.

Látni kell ugyanis, hogy a közigazgatási ítéletek a közigazgatás szervezetrendszerén végig futnak, azok végrehajtást nyernek. Ennek megfelelően nem hozható olyan helyzetbe sem a közigazgatási szerv, sem pedig a jogkereső közönség, hogy azonos jogkérdésben eltérő döntés szülessen.

Ennek megfelelően az egységes jogalkalmazás jelentkezik horizontálisan és vertikálisan is.

A fentieknek megfelelően elsődlegesen folyamatosan figyelemmel kell kísérni a Kúria irányadó gyakorlatát, a felülvizsgálati határozatok gyűjtésével és elemzésével. Ezek esszenciális lényegét kiemelve – permanensen - összefoglalók és eseti döntések közvetlen megküldésével információhoz kell juttatni az eljáró tanácsokat.

Kiemelendő, hogy 2020. április 1. napjával intézményesült formát is kap eme hangsúlyos szakmai tevékenység, hiszen egyrészt a kollégiumvezető része a Kúria Közigazgatási Kollégiumának, másrészt elindul a Bszi. 34.§ (1) bekezdésével felállított Jogegységi Tanácsok működése. Ezen körülmények fokozott figyelemmel kísérése nélkülözhetetlen eleme lesz a kollégiumvezetői tevékenységnek.

Ugyanakkor horizontális szinten változatlanul figyelemmel kell kísérni az elsőfokon jogerőre emelkedett ítéleteket is, és az egyik tanács által elfoglalt helyes álláspontot meg kell osztani a másik tanácsok tanácselnökeivel, mivel nem minden jogkérdés igényli a legmagasabb bírói fórum elbírálását.

Az országos jelentőségű, ámde a Kúria által még el nem bírált kérdések vonatkozásában pedig megkerülhetetlen a többi kollégiummal történő egyeztetés és ennek révén saját álláspontunk kialakítása.

Az egységes ítélkezést szolgálja természetesen a kollégiumi ülések rendszeres megtartása, azonban a napi felgyorsult világunkban a rugalmasság és hatékonyság szem előtt tartásával rendszeres, akár napi szintű személyes szakmai konzultációt, közvetlen, szoros munkakapcsolatot kell kialakítani a tanácsokkal, illetve az egyesbírókkal.

A horizontális jogegység biztosítása az elvi jellegű döntések Kúria részére történő továbbításával, illetve a kúriai kapcsolattartó-rendszer működtetésével biztosítható. A kapcsolattartás keretében rendszeresen meghívhatók a kollégiumi ülésekre vendégként a kúriai bírák, akik tájékoztatást adnak az időszerű jogalkalmazási kérdésekről.

Kiemelten fontos e területen álláspontom szerint az egyre gyakrabban jelentkező európai joganyag alkalmazásának problematikája, melyben nagy segítséget nyújthat az európai jogi szaktanácsadói hálózat, amelynek tagjai szintén részt tudnak venni a kollégiumi ülésen, és előadásaik útján fejleszteni tudják az eljáró bírók ismeretanyagát.

5.3.Képzés

A hatékony jogvédelem biztosítása és ezáltal a bíróságok Alaptörvényi kötelezettségének teljesítése nem képzelhető el megfelelő mennyiségű és minőségű ismeret nélkül, amely pedig maga után vonja a képzések jelentőségét.

Figyelemmel a kollégiumi tagok szolgálati idejéből adódó kisebb tapasztalatára, nemcsak elméleti, de gyakorlati képzés is indokolt lehet.

Ennek megvalósításához nélkülözhetetlen az információgyűjtés, amely egyrészt jelenti a felülvizsgált határozatok elemzését, a tanácselnöki feljegyzések tanulmányozását, illetve tárgyalás látogatását, aktavizsgálatot.

Ezen adatok birtokában valósítható meg a kollégium keretein belül a formális és informális szakmai értekezlet, konzultáció.

Álláspontom szerint ügýtípusok intézésére felkészítő képzések szervezése is indokolt, különös figyelemmel a közigazgatás szerteágazóságára. Ennek keretében az adott ügýtípusra jellemző eltéréseket, jellemzőket, ítélkezési gyakorlatot feldolgozva lehet adni átfogó iránymutatást – általánosságban - az eljáró bírónak. Ennek eredményeképpen határozott álláspontom szerint közép- és hosszútávon a bírók az ügyek érdemi elintézéséhez szükséges időt lerövidíthetik, az eljárást felgyorsíthatják, és egyéb, általuk még nem ismert ügykategóriára, illetve nehezebb, fajsúlyosabb ügyek megoldására fordíthatják.

Támogatni kívánom – ilyen lehetőség esetén - a kollégiumi tagok Kúriára való kirendelését, külföldi képzéseken, konferenciákon, tanulmányutakon való részvételét, illetve szakjogász képzésben való részvételüket. Ezek álláspontom szerint olyan új információkkal és inspirációval szolgálhatnak a kollégiumi tagok részére, amelyeket a gyakorlati ítélkező tevékenységbe átültetve kamatoztathatnak majd.

5.4.Időszerűség

Az ügyek előregedését és elhúzódását nem pusztán a szakmai felkészültség elősegítésével, hanem a statisztikai adatok folyamatos figyelemmel kísérésével is el kívánom érni. E körben kiemelt szempontnak tekintem az egyenlő ügyelosztást, az azonos ügyteher biztosítását. Ennek záloga az arányos szignálás, hiszen 5-6 egyszerűbb megítélésű, kisebb súlyszámú ügy nem biztos, hogy azonos leterheltséget ad, mint egy bonyolult megítélésű.

A megalapozottság és az időszerűség követelménye közötti egyensúly megteremtése érdekében rendszeres személyes konzultáció bevezetését, illetve instruktorkénti kijelölését tervezem.

Az instruktorkénti intézményének nagy előnye a napi szintű, folyamatos kapcsolattartás a nehezebb ügyekben.

Az előregedett ügyek vonatkozásában két éven túl - az aktavizsgálatot követően – közvetlen személyes konzultáció és egyeztetés útján kívánok konkrét szakmai segítségnek nyújtani az ügyek befejezéséhez.

Az időszerűség álláspontom szerint a folyamatosságot is jelenti, így egy quasi leíró létrehozását is tervezem, melybe valamennyi jegyző beosztásra kerül 3-3 fővel, akik egymást helyettesítve, segítve garantálni tudják majd az állandóságot. Ez egyúttal a jegyzők és ezen keresztül a tanácsok leterheltségének kiegyenlítésére is jó hatást gyakorolhat.

Ahogy a fentiekben rögzítettem, lehetőség van tárgyaláson kívül is az eljárások lefolytatására, azonban attól még az ügy megoldásába fektetett energia nem lesz kevesebb. A jelenlegi ügyviteli szabályok mentén azonban – álláspontom szerint – ez a bírói tevékenység nincs kellően elismerve, így a kedvezőbb feltételek mentén történő tárgyalási napként való

elismerését kívánom elérni. Ez az a pont – álláspontom szerint – ahol az igazgatási vezetői aspektus találkozhat az eljáró bíró érdekekkel.

E körben kell kiemelni és foglalkozni az előkészítő tanácsülések kérdésével is, hiszen a Kp.-ben ez az a jogintézmény, amely az eljárás megalapozottságát és gyorsítását szolgálja, és ez az, amelynek köszönhetően a tényleges tárgyalások a közigazgatási ügyszakban „rövidebbek”, mint egy hagyományos civilisztikai ügyben. Könnyen belátható, hogy a kötelezően megtartandó előkészítő tanácsülések igenis komoly felkészülést és időráfordítást jelentenek, melyeket minimum a tárgyalás kihasználtság megítélésénél érvényre kellene juttatni.

5.5.Kollégiumi ülések

Az egyedi nehézségek leküzdésén túl a szakmai színvonal és egységes joggyakorlatot biztosító jogintézmény a kollégiumi ülés, ahol szélesebb körben jelentkező, nagyobb horderejű kérdések vitathatóak meg.

Ezen jogintézmény biztosítja tehát a lehetőséget, hogy eltérő megközelítésben, eltérő jogi álláspontokat ütköztessünk és azokat szakmai alapon megtárgyalva kialakítsuk közös álláspontunkat.

5.6.Emberi kapcsolatok

Tekintettel arra, hogy életünk jelentős részét - napi szinten - munkahelyünkön, a bíróságon töltjük és nagymértékben befolyásolja a munkánk az ítélkezés hatékonyságát, színvonalát, ezért kiemelt hangsúlyt kell helyezni az emberi kapcsolatokra, a közösségépítésre. E körben a legnagyobb kihívás a munka- és a családi élet közötti egyensúly megteremtése, mely álláspontom szerint a kölcsönös tisztelet és szakmai alázat és elhivatottság mentén megoldható.

5.7. Együttműködés a többi hivatásrenddel

Tárgyaló bíróként magam is tapasztaltam, hogy a digitalizációból fakadó előnyök mellett - gyorsaság, távoli munkavégzés lehetősége - akadnak azért problémák is. Nevezetesen a közigazgatási iratanyag hatóságok általi digitalizálása nem minden esetben jelent egy jól

áttekinthető, kereshető e-aktát, mely egy több száz oldalas, esetlegesen több szakértői véleményt tartalmazó iratnál rengeteg időráfordításra kényszeríti az eljáró bírót.

A felterjesztéseket érintő visszasságok – álláspontom szerint – közös egyeztetés, konzultáció útján a jövőben megszüntethető.

VI. Zárszó

Pályázatomban igyekeztem kontextusba helyezni a közigazgatási bíróság, illetve bíraskodást annak érdekében, hogy jobban értékelhetővé váljon ezen intézmény első számú szakmai és igazgatási vezetőjére háruló feladat komplexitása, nehézsége és súlya.

Az általam feltárt körülményekből belátható, hogy túlsúlyban vannak azok, amiket nem tudunk befolyásolni pl.: hatáskör, illetékességi szabályok alakulása, ügyszámnövekedés, jogviszonyok összetettsége, azonban egy meghatározó körülményt kellő alázattal, elhivatottsággal, támogatással igenis tudunk irányításunk alatt tartani, nevezetesen a szakmai felkészültség és szakmai támogatás.

A szakmai felkészültség ugyanis a legfőbb letéteményese a megalapozott, jogszerű, hatékony, ésszerű határidőn belül elbírált, és a jogkereső közönség által előterjesztett igényeknek.

Rövid-, közép- és hosszútávon is minden örömmel és tudásommal azon leszek, hogy a Miskolci Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma eddig kivívott, magas színvonalú ítélkezését megőrizzem, adott esetben növeljem.

Tisztelt Elnök Úr!

Tisztelt Kollégák!

A fentiek megvalósításához kérem, hogy támogassák pályázatomat.

Miskolc, 2020. szeptember 01.


dr. Varju László